

Аленка Сотлер

Дом на младите „25 Мај“ — Скопје, галерија
Април, Мај 1986.

Текст во каталогот: Лев Менаше
Превод од словенечки: Анета Стефановска
Лектура: Нада Дуковска
Фотографија: Игор Модич

Аленка Сотлер
сликар

АЛЕНКА СОТЛЕР

РОДЕНА: 24. 10. 1958 во Љубљана

Студирала сликарство на Академијата за ликовна уметност во Љубљана, кај професор Јемец. Дипломирала 1981 година. Сликарска специјализација завршила 1984 година во Љубљана кај професор Јемец.

Сега живее и работи во Љубљана како слободен уметник.

АДРЕСА: „Главарјева 17/III 61.000 Љубљана
Тел. 061/343-482

ГРУПНИ ИЗЛОЖБИ

1980.

- Пулски успон „Пула“
- Изложба на равенска колонија, „Равне во Корушка“

1983.

- Изложба на четири сликари, Дом на ЈНА, Скопје
- Актуелности на фигураликата, „ЛИКОВНО РАСТА-ВИШЧЕ РИХАРД ЈАКОПИК“, Љубљана

1984.

- Изложба на три сликари /Нина Карнелути, Јана Визјак, Аленка Сотлер/ Галерија „Јанез Репанјшек“ Рудник 13 кај Радошља
- Изложба на студентите на АЛУ, „По дипломирањето на специјализација Градска галерија, Љубљана

1985.

- Биенале на младите. Модерна галерија, Риека

1986.

- Homage Август Чернигој, Трст

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

1983.

- ПТТ центар, Љубљана

1985.

- Бежиградска галерија, Љубљана
- Библиотека „Бено Зупанчик“ Постојна

1986.

- ЗРМК, Љубљана
- ДОМ на младите „25 Мај“ Скопје

УЧЕСТВО НА ЛИКОВНИТЕ КОЛОНИИ

1980. „Равенска колонија“, Равнево Корушка

1982. „Јалосик“, СР Србија

1985. Пореч, ликовна колонија во хотелот „Ривиера“
21. II. 1986. со сликарката Јелка Флис, за 24 саата изработиле подна слика од хартија во рамките на интернационалната работилница, Бежиградска галерија, Љубљана

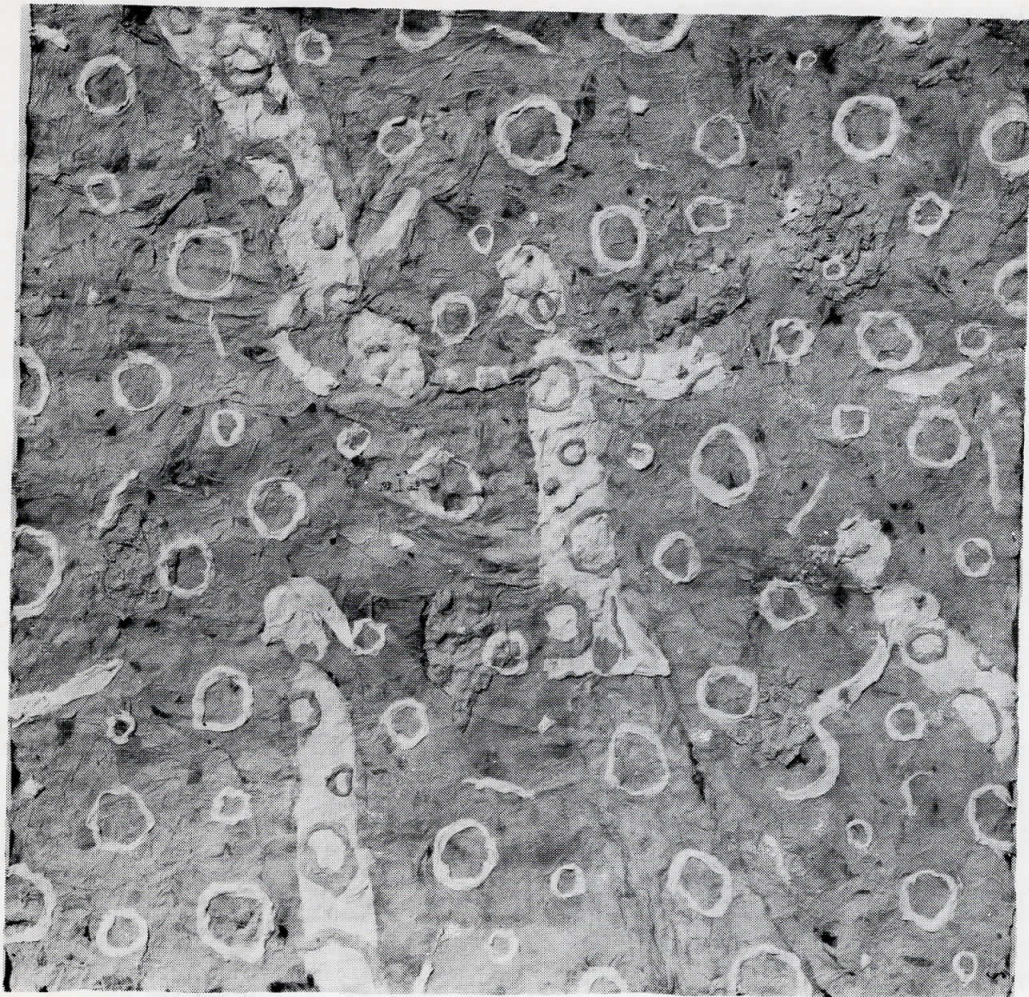
НАГРАДИ

1981. добитник на студентската Прешерново награда за сликарство

1983. откупна награда EX TEMPORE, Опатија

„Последен снег“, колаж, 120 x 140

Црвена градина, колаж,

Во поширок контекст на словенечката ликовна уметност Аленка Сотлер, барем на прв поглед, може да биде означена како продолжувач на правецот кој во шеесеттите години го започнал Габриел Ступица: На тоа не наведува техниката, колажот, карактеристичното обликување на фигури и по некогаш, типичните акорди на бои. Сепак, при подегална анализа се покажува, дека постојат повеќе разлики отколку сличности, така што може да се каже дека Ступица, како основа во делата на младата сликарка, е без сомнение присутен, иако нивниот однос не може да биде означен како однос меѓу учител и ученик, туку повеќе како дијалог на две генерации.

При тоа не е најважно дека Сотлерова спаѓа во родот кој Ступица не го доживеал како професор; поважно е тоа што нејзината генерација, генерација на дипломирани уметници во осумдесеттите години, е веќе многу далеку од проблемите, со кои се занимавале се уште „класично модерните“ творци во периодот помеѓу средината на педесетите и крајот на седумдесетите години. Најосновниот (а воедно и, најочигледно, генерацискиот) контраст треба да се бара во концептот на светот: во разликата помеѓу барем начелно, преовладувачката објективност во модернизмот (која, сепак, на многубројни уметници им претставувала голем, и токму на примерот на Ступица нерешлив проблем) и Сотлерова без задршка твори на потполно субјективен, личен начин: градината, која ја слика, е нејзина градина, сонцето е нејзиното сонце; секогаш зборува само за сопственото доживување на светот, и покрај тоа што неизбежно да размислува за силите, кои владеат со него, тие не и се покажуваат како скротливи, математички определени закони. Затоа во нејзината ликовна интерпретација на светот никогаш не може да се најдат очигледни, лавчи геометризми — дури и во серијата „Градиништа“, во која најмногу се приближува до донекаде конструктивистички проследено обликување, кое во потполност го надгласува богатиот колорит.

Во сликите на овој млад ликовен творец, главниот елемент бојата, многупати е употребен на симболичен начин: нашето внимание го свртуваат највпечатливите нианси во нејзините дела; сумпурно жолтата која самата ја означува како симбол на прасветот, пракотелот, и розовата — нагласено сетилен симбол на човечката кожа. Во делата, кои настанале во последните месеци, на таа палета

на бои и се придружуваат уште поостри, белата и црвената, снег и крв, зима и лето, студенило и страст. Соодветно на тоа се менува и обликувањето: од релативна мекост на градините и „детските“ фигури, кои претстојуваат во нив, до острите раскинати крвави силуети, кои се пробиваат под белите пластови на некои понови слики. Во таквите примери станува збор за одлучни, а исто така и исклучителни дела; Сотлерова всушност подобро ја запознавме во посмирените слики, да ги опомнеме само Сунчев дожд, со неговиот карактеристичен контраст помеѓу розовата става, сумпурната позадина и по расеаните модри капки, кои полека ги полтнува жолтата топлина, и Жолтата градина со тајнствено тргорење на балончињата на вулканското вриење. Во двете дела а посебно во последново (кое во моментот, кога го пишувам ова и последната слика на уметникот) е можно да се открие, за Сотлерова, значајно префинето чувство за одвај забележливо па сепак богато нијансирање на бои, здружено со исто така богата, хипнотично примамлива текстура. И во двете слики го запознавме привичниот свет, во кои животот неразделиво преплетен со смртта: меѓусебното преливање е така брзо и постојано, што разумната човечка реакција станува неможна и бесмислена. За тоа зборува ситниот но извонредно убедлив мотив од другата слика, фигура, која со срп (како што вели Солтерова) бесплодно „Гребе“ по скаменетото жито“: детал кој заедно со сите веќе спомнати квалитети докажува, дека Аленка Сотлер без сомнение спаѓа во првиот ред на новата словенечка генерација на ликовни уметници.

Лез Менаше

Солнечный дождь, коллаж, 75 x 100

А. СОТТЕР 85

1. Сончев дожд	75 x 100	колаж
2. Пред слика I	120 x 150	колаж
3. Пред слика II	120 x 150	колаж
4. Пред слика III	105 x 145	колаж
5. Црвена градина	120 x 123	колаж
6. Градилиште	141 x 150	колаж
7. Последен снег	120 x 150	колаж
8. Топла земја	100 x 70	колаж
9. Раце	50 x 50	колаж
10. Розева кожа	100 x 75	колаж
11. Црвена градина	120 x 130	колаж
12. Месечева градина	210 x 150	колаж
13. Вселенска градина	210 x 150	колаж
14. Црвени форми	210 x 150	колаж
15. Пред слика	210 x 150	колаж
16. Црно сонце	210 x 150	колаж
17. Сина градина	186 x 177	колаж
18. Обоени сфери	70 x 47	колаж
19. Црвен простор	100 x 120	колаж

Издавач: Дом на младите „25 Мај“
Кеј „Димитар Влахов“ б. б.
91 000 Скопје
Тел. 091/233-401. 233-755, 238-558

За издавачот: Гоце Димовски
Редакција за ликовна уметност, галерија
Организатор на изложбата: Маринко Бороевиќ
Каталожки податоци: Аленка Сотлер
Текст во каталогот: Лев Менаше
Превод од словенечки: Анета Стефановска
Лектура: Нада Дуковска
Фотографии: Игор Модич
Печат: графички завод „Гоце Делчев“ Скопје
Тираж: 200 примероци

